

175 GODINA OD ROĐENJA **FRICA HENKELA**

Pionir, lider i vizionar

175 YEARS OF **FRITZ HENKEL**

Pioneer, leader and visionary

Fric Henkel (1848–1930) je postavio važan kurs koji nastavlja da oblikuje našu kompaniju i danas. Pod naslovom „175 godina Frica Henkela – pionira, lidera i vizionara”, pratimo osnivača kompanije kroz njegov život i rad: od detinjstva Frica Henkela, preko njegovih poslovnih učenja i iskustava, do toga da je postao uspešan preduzetnik.

Mehr Informationen:
www.fritz-henkel.de

Fritz Henkel (1848–1930) set an important course that continues to shape our company today. Under the title “175 years of Fritz Henkel – Pioneer, leader and visionary,” we accompany the company founder through his life and work: from Fritz Henkel’s childhood, through his first business learnings and experiences, to becoming a successful entrepreneur.

More information:
www.fritz-henkel.com

SADRŽAJ CONTENT

BIOGRAFIJA
BIOGRAPHY

PREDUZETNIK
THE ENTREPRENEUR

PIONIR BRENDI
THE BRAND PIONEER

FRITZ HENKEL I
NJEGOVI ZAPOSLENI

FRITZ HENKEL AND
HIS EMPLOYEES

ŽIVO NASLEĐE
LIVING LEGACY

4

10

16

22

30

175 GODINA
OD ROĐENJA
FRICA HENKELA
Pionir, lider i vizionar

**ONI KOJI ŽELE DA PRODAJU,
MORAJU DA BUDU CELOVITO JA,
SA ZNANJEM O LJUDSKOJ PRIRODI
I NAJSNAŽNIJIM SAMOPOUZDANJEM.
TO JE HENKELOVA NAJVEĆA
TAJNA U SVEMU.**

(Fric Henkel, 1926)

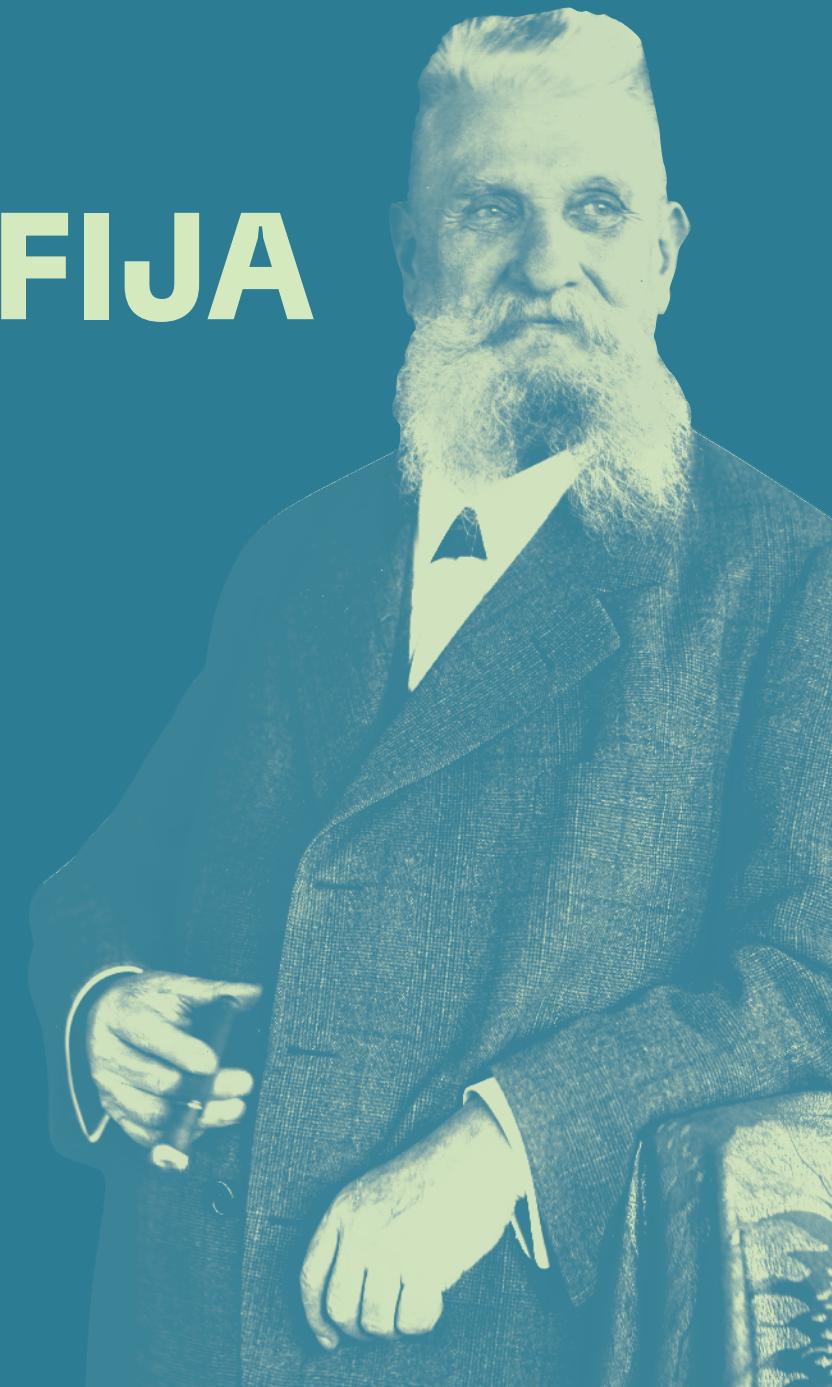
Fric Henkel, osnivač naše kompanije, rođen je pre 175 godina. Njegova hrabrost, odlučnost i izuzetne preduzetničke veštine postavili su osnovu za jednu od najpoznatijih nemačkih porodičnih kompanija. Po duši je bio preduzetnik i pionir. Osudio je status quo i usudio se da istražuje novo i nepoznato. Od samog početka, gradio je na najnovijim saznanjima, posvećen visokom kvalitetu i predvodio je inovativne pristupe u oglašavanju. Istovremeno se zalagao za odgovornost i brigu za svoje zaposlene.

Njegove ideje, dostignuća i vrednosti su oblikovale našu kompaniju i njenu kulturu. Oni nas inspirišu i vode – danas i u budućnosti. Zato želimo da odamo počast njegovom velikom životnom delu – izložbom povodom godišnjice, interaktivnom digitalnom platformom, ovom knjižicom i još mnogo toga.

Dr. Simone Bagel-Trah
Predsedavajuća Odbora Akcionara
i Nadzornog Odbora

Karsten Knobel
Predsednik Upravnog Odbora

BIOGRAFIJA

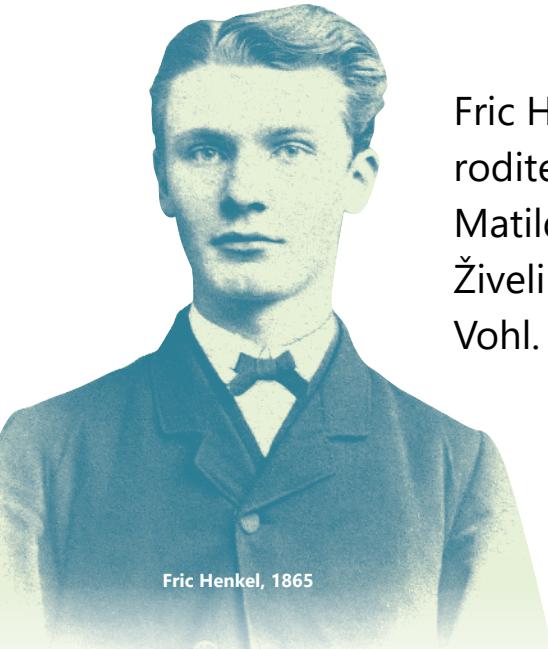

ISPUNJEN ŽIVOT

Friedrich Karl Henkel (poznat kao Fric) rođen je 20. marta 1848. kao peto od šestoro dece Johana Josta (Johann Jost) i Johanete (Johanne) Henkel. Odrastao je u porodici punoj ljubavi i brige u idiličnom gradu Vohl u Hesenu u Nemačkoj. Godine 1865, u uzrastu od 17 godina, napustio je roditeljski dom i preselio se kod svog brata Vilhelma u Elberfeld (danas Wuppertal). Tamo je završio za trgovackog šegrtu u fabrici boja i lakova „Gebruder Gessert“. U to vreme je El-berfeld bio industrijski grad u punom usponu, nešto poput Silikonske doline iz 19. veka.

Fric Henkel se razvio od mladog, radoznanog i ambicioznog trgovackog šegrtu u uspešnog preduzetnika. Godine 1876. osnovao je svoju kompaniju u Ahenu. Fric Henkel je tokom svog života bio posvećen kompaniji, svojoj porodici i opštem dobru.

BEZBRIŽNO DETINJSTVO

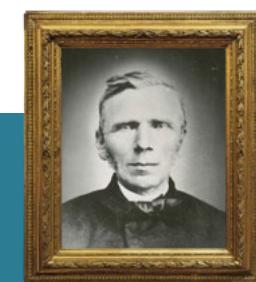

Fric Henkel, 1865

Fric Henkel je imao srećno detinjstvo. Odrastao je sa roditeljima, četvoro starije braće i sestara – Kristijanom, Matildom, Vilhelmom i Emom – i mlađom sestrom Anom. Živeli su staloženim životom u malom seoskom mestu Vohl. Fric je pohađao srednju školu, ali je njegov uspeh bio osrednji. Ipak, još tada je primećeno njegovo interesovanje za prirodne nauke.

Johanette Henkel (1807–1881)
Johanette Henkel je bila dobra domaćica i majka puna ljubavi, koja nikada nije prestala da veruje u Fricove talente. Bila je centar lokalne zajednice.

Johann Jost Henkel (1809–1874)
Otac Frica Henkela je bio seoski učitelj i služio je kao administrator lokalnog udruženja za štednju i zajmove. Bio je veoma cenjen čovek i njegov integritet i otvorenost za inovacije su uticali na ličnost njegovog sina.

**Porodična kuća
u Voh-u (Vöh)**

OSNIVAČ I NJEGOVA PORODICA

Fric Henkel se 2. oktobra 1873. venčao sa Elizabet von den Štajnen (Elisabeth von den Steinen 1852–1904) u Elberfeldu. Venčali su se iz ljubavi, iako je Elizabeta bila sigurno dobra prilika iz bogate poro-dice. Malo ljudi zna da su Fric i Elizabet zapravo imali četvoro dece: Avgusta (rođenog 1874), Frica mlađeg (1875), Huga (1881) i Emi (1884). Međutim, Avgust je umro u uzrastu od četiri godine.

**Fotografija sa
venčanja, 1873**

Porodica osnivača Henkela oko 1901.
Bliske porodične veze: Fric i Elizabet Henkel su oboje potekli iz porodica punih ljubavi. Preneli su ovo emotivno nasleđe svojoj deci: Hugu (stoji sa leve strane), Emi i Fricu mlađem.

Fric Henkel, 1895

ČOVEK OVENČAN USPEHOM

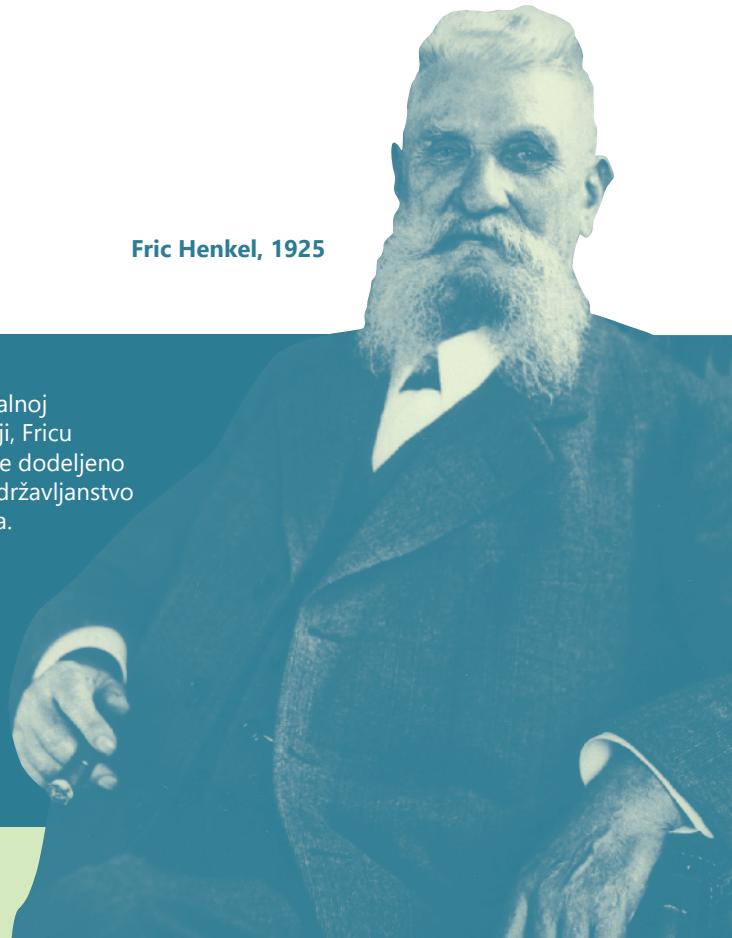
Kao uspešan biznismen, aktivno je bio angažovan pružajući podršku društvenom blagostanju, kao i zajednicama i gradovima u kojima je živeo i radio. Tokom svog života, Fric Henkel je dobio mnoga priznanja: Pruski kralj mu je 1911. dodelio titulu trgovinskog saveznika. To je u to vreme bila počasna titula, koja se davala uglavnom važnim privrednim liderima koji su se aktivno bavili promovisanjem opštег dobra. Još jedno značajno priznanje bila je dodela počasnog građanstva grada Diseldorf-a 1928. godine.

Svedočanstvo o počasnom
građanstvu

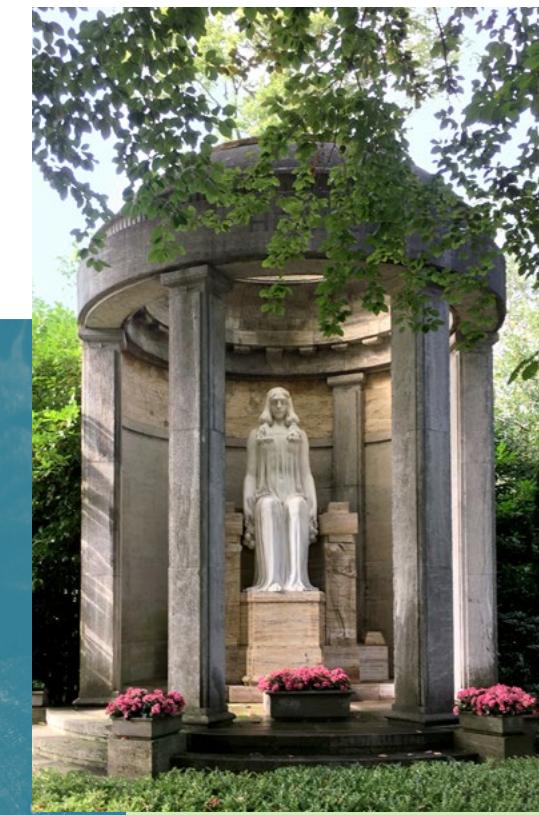
Na specijalnoj
ceremoniji, Fricu
Henkelu je dodeljeno
počasno državljanstvo
Diseldorf-a.

Fric Henkel, 1925

DOSTOJANSTVEN OPROŠTAJ

Posle njegove smrti 1. marta 1930. godine, Fric Henkel je smešten u velikoj Sali Henkelove centrale. Duboko dirnuti, zaposleni su se oprostili od osnivača kompanije dok je pogrebna povorka prolazila sa kovčegom iz prostorija kompanije do groblja. Fric Henkel, njegova supruga Elizabeta, njegov mlađi sin Fric i njegova snaja Emi su sahranjeni u mauzoleju koji se nalazi na severnom groblju u Diseldorfu.

Poslednje počivalište
Frica Henkela na
severnom groblju u
Diseldorfu.

Pogrebna povorka,
1930

PREDUZETNIK

ODLUČAN | HRABAR

Fric Henkel je zajedno sa dva partnera, 26. septembra 1876. osnovao kompaniju Henkel & Cie u Ahenu. Sredinom 1870-ih, nemačka privreda je doživela pad i pokrenuta je ekomska kriza. Tada je uz veliku muku, kompanija uspela da se održi u prvih nekoliko godina.

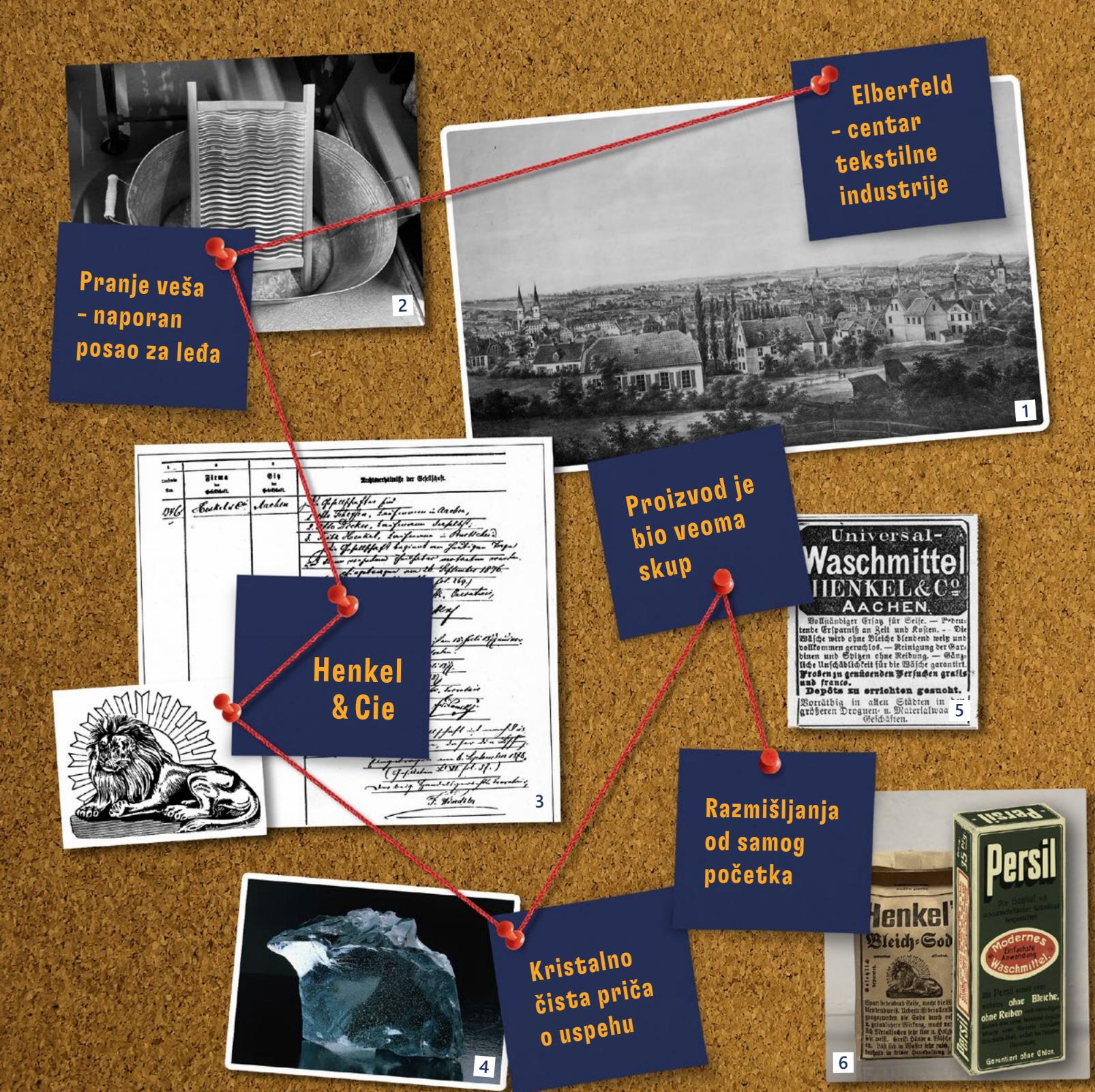
Fric Henkel se suočio sa dva izazova: njegov prvi proizvod, nazvan „Univerzalno sredstvo za pranje“ (Universal-Waschmittel), propao je zbog visokih troškova proizvodnje, a njegova dva partnera su se spremala da se povuku iz poslovanja. Ali Fric Henkel je nastavio da ide svojim putem: već 1878. godine je lansirao „Henkelovu sodu za izbeljivanje“ (Henkel's Bleich-Soda), nov i efikasniji deterdžent uz niže troškove proizvodnje. To je bio njegov prvi uspešan proizvod. Fric Henkel je 1879. preuzeo isključivu odgovornost za kompaniju. Persil je lansiran 1907. godine.

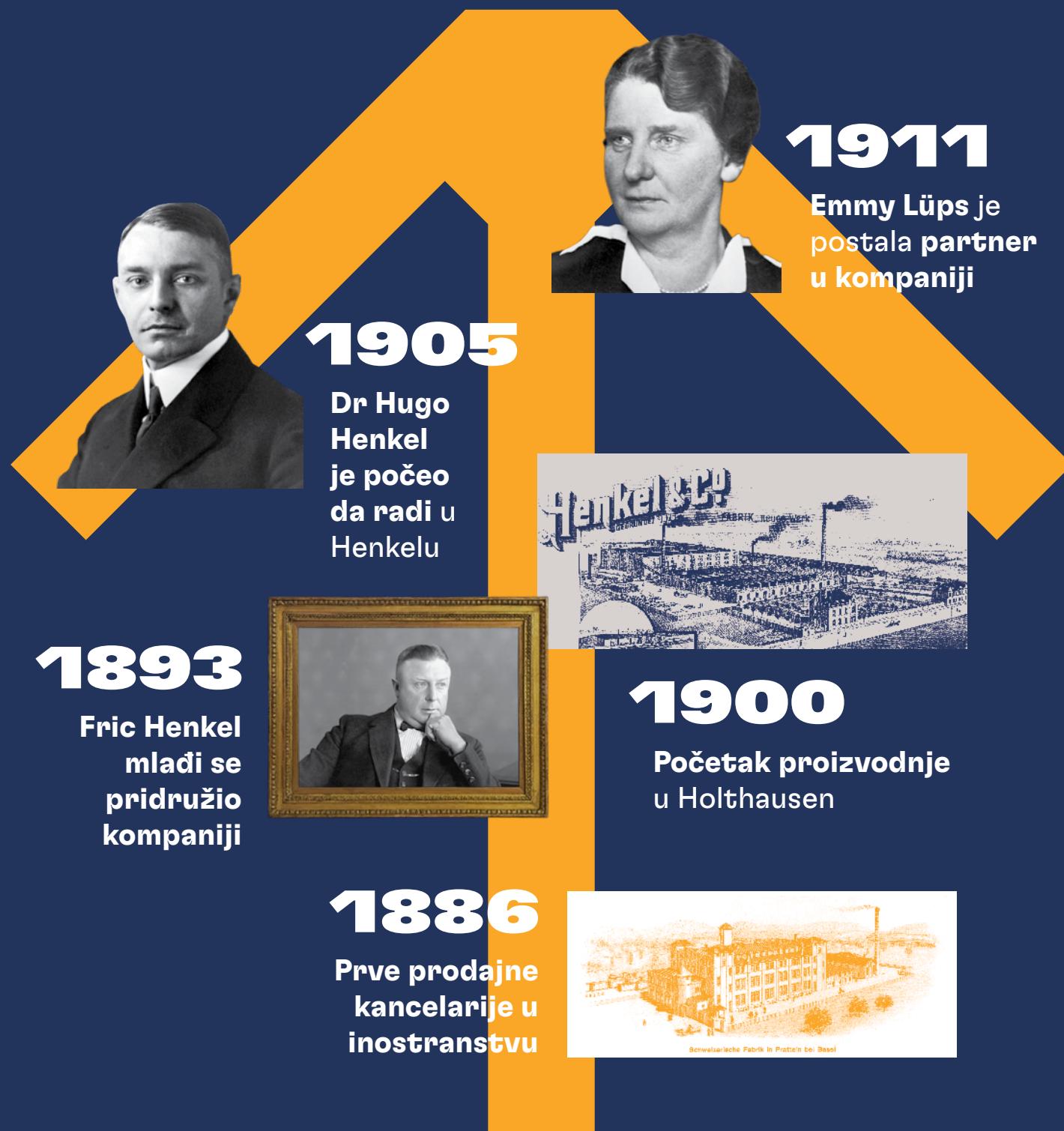
Fric Henkel i njegovi sinovi

DUG PUT DO USPEHA

Kada je Fric Henkel rođen 1848. godine, hemijska industrija je bila u usponu. Njegov otac je kao učitelj u školi, takođe bio uključen u razne preduzetničke aktivnosti i naučio ga je štedljivosti, integritetu i razumevanju uloge reklamiranja. Kao šegrt, Fric Henkel je preuzeo važne zadatke. Čak mu je povereno da obavlja poslovna putovanja. Njegova karijera je porasla i dostigla vrhunac osnivanjem sopstvene kompanije. Neuspesi nisu obeshrabrili pionirskog biznismena.

1. Elberfeld – industrijski grad u usponu i centar tekstilne industrije sredinom 19. veka.
2. Pranje veša je bio težak fizički rad za žene.
3. 1876 – osnivanje kompanije „Henkel & Cie“ u Ahenu. Lav je postao logo Henkela 1878. godine
4. Fric Henkel je preuzeo ideju iz Američkog građanskog rata (1861–1865) kada je natrijum silikat korišćen kao zamena za sapun. Odlučio je da koristi natrijum silikat kao bazu za novi deterdžent.
5. Prvi proizvod – Univerzalno sredstvo za pranje – je bio komercijalni promašaj.
6. 1878 – Henkelova soda za izbeljivanje je bila prvi uspešan proizvod kompanije. Početak velike uspešne priče: zasnovan na perboratu i silikatu – napravio je revoluciju u pranju veša 1907. godine

KOMPANIJA RASTE

Fric Henkel je bio vođa i donosilac odluka. Dve godine nakon osnivanja kompanije u Ahenu, preselio ju je u Diseldorf zbog bolje transportne infrastrukture. Nakon još jednog preseljenja u Diseldorf 1880. godine, on je kupio lokaciju u Holthauzenu. Ovde je proizvodnja počela 9. marta 1900. godine.

Osnivač je svoje sinove uveo u kompaniju u ranoj fazi i učinio ih lično odgovornim rukovodećim partnerima. Dok je Fric mlađi bio obučen za biznismena u kompaniji, Hugo je studirao hemiju i kasnije postao Henkelov prvi hemičar sa doktoratom.

Ćerka Emi je postala rukovodeći partner 1911. godine.

Samo par godina nakon osnivanja kompanije, stigli su prvi upiti za distribuciju Henkelove sode za izbeljivanje iz inostranstva. Godine 1886. Fric Henkel je otvorio prvu prodajnu kancelariju u Beču.

BREND PIONIR

VISOKI KVALITET, VISOKA POUZDANOST

Henkelova soda za izbeljivanje je označila prvi uspeh kompanije sa brendiranim proizvodom. Deterdžent za veš je rezultat sopstvene serije testova Frica Henkela. Prethodno upakovan i prodavan po fiksnoj ceni, predstavljao je revolucionarnu ideju u to vreme. Za dodatnu prepoznatljivost brenda, na pakovanju od 5 grama nalazilo se ime brenda i logo kompanije – lav na pozadini sunčevih zraka. Fric Henkel je bio jedan od prvih koji je ponudio deterdžent za veš kao brendirani proizvod i koristio je pakovanje da ga reklamira. Međutim, znao je i da su za njegov poslovni uspeh, pored reklame, presudni kvalitet i pouzdanost.

PROŠIRENJE PROIZVODNOG PORTFOLIJA

Fric Henkel je ubrzo shvatio da ima ekonomskog smisla ponuditi trgovcima širi spektar svojih proizvoda. Pored toga, Henkel je bio inventivan i kreativan kada je u pitanju proširenje svog assortimana proizvoda – ne samo zato što je kompanija uvek pokušavala da koristi i ponovo koristi sirovine i nusproizvode na odgovarajući način.

1887

Henkelov čaj

1920

Sredstvo za
čišćenje „Ata“

1929

Sredstvo za pranje
posuda „Imi“

1878

Henkelova soda za
izbeljivanje

1918

Sredstvo za
ispiranje veša „Sil“

1923

Slikarski lepak
„Maia“

1903

Dok je Fric Henkel gradio svoju kompaniju u Diseldorfu, još jedan brend pionir – Hans Schwarzkopf – je preuzeo apoteku u Berlinu 1898. Tu je razvio šampon (Shampoo) koji je lansiran 1903. godine kao prvi puder za pranje kose u Nemačkoj.

1907

Kada je Persil lansiran 1907 – kao prvi ikada samodelujući deterdžent – to je donelo revoluciju za ženski posao pranja veša i učinilo Henkel neospornim liderom na nemačkom tržištu deterdženata.

1923

Henkel je počeo prodaju tečnog lepka prevashodno kompanijama u regionu: „Henkel-Lepak“ (Henkel-Leim) je isporučivan u buradima od bukovog drveta.

REKLAME, REKLAME, REKLAME

Osnivač kompanije je voleo da razmišlja van okvira i isprobava nove stvari. Ovo se odnosi i na inovativno oglašavanje. Sa lansiranjem Persila 1907. godine, kompanija je pojačala svoje reklamne aktivnosti. Prvi Persil oglas objavljen je 6. juna 1907. godine.

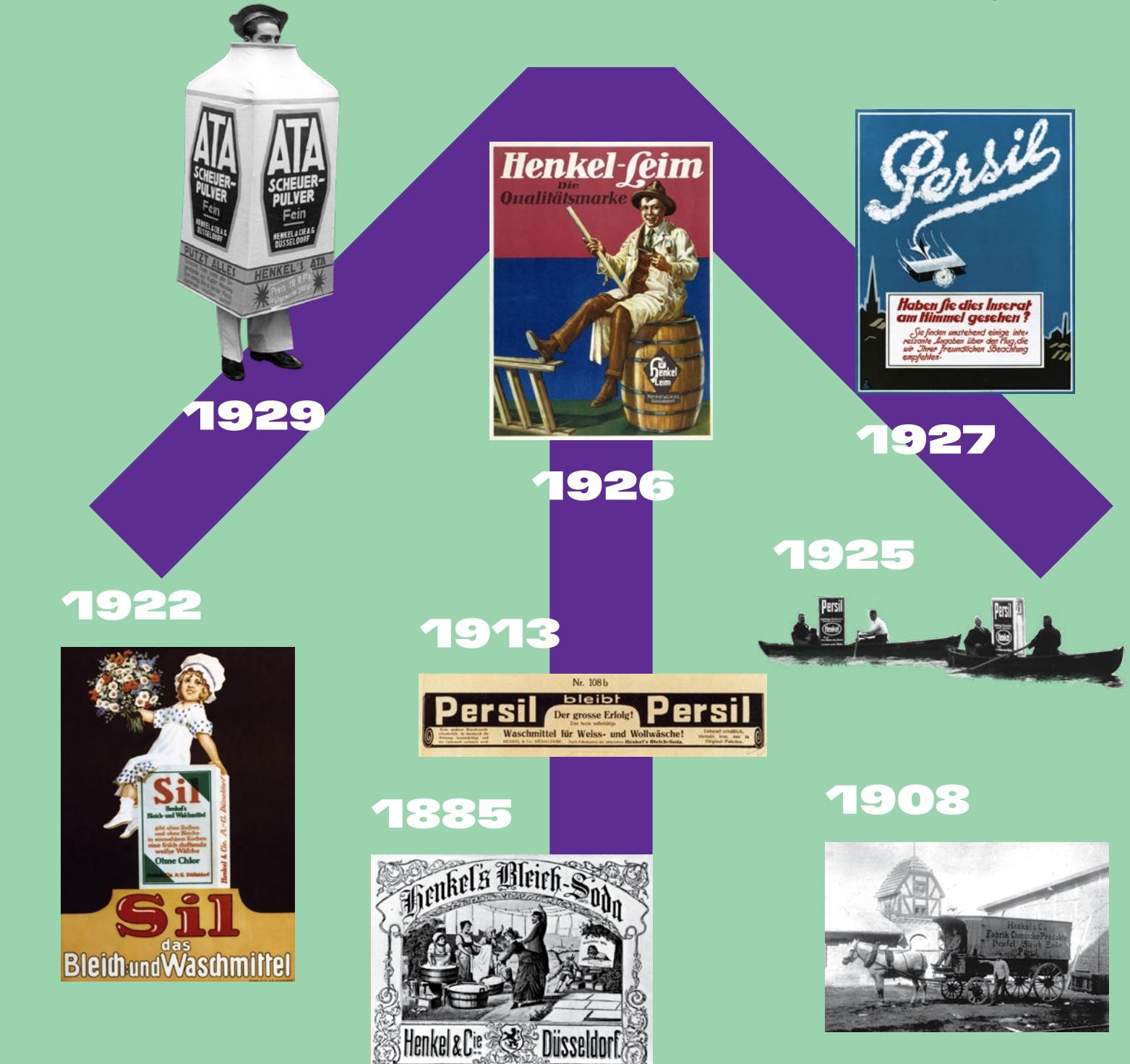
Od sredine 1920-ih, veliki satovi sa brendovm Persil su postali orientirni u mnogim nemačkim gradovima.

Od 1922. godine, Dama u belom postala je reklamna ikona za Persil.

Muškarci odevani u belo sa Persil kišobranima šetaju Berlinom, 1926. godine.

FRIC HENKEL I NJEGOVI ZAPOSLENI

UVAŽAVANJE I POŠTOVANJE

Fric Henkel je bio uveren da su kompetentni i pouzdani zaposleni od vitalnog značaja za uspeh njegove kompanije. Da bi postigao ovaj cilj, bio je spremjan da ponudi veće plate i širok spektar socijalnih beneficija. Bila je to vin-vin situacija. Henkelova radna snaga uživala je posebne pogodnosti i Fric Henkel je znao da može da računa na lojalnost svojih zaposlenih. Iako je šef Henkela zahtevao disciplinovanu radnu etiku od sebe i svojih zaposlenih, on je smatrao da su podjednako važni duh saradnje i dobra radna atmosfera u pogonima i kancelarijama. Svakodnevno je obilazio lokaciju kako bi posetio sva odeljenja. Poznavao je svoje zaposlene po imenu i prijateljski ih je pozdravljao, ali je i kristalno jasno davao do znanja kada mu se nešto ne sviđa. Mnogi zaposleni u Henkelu su ovu svakodnevnu blizinu sa „stariom gospodinom“, kako su ga među sobom nazivali, smatrali kao znak poštovanja i uvažavanja.

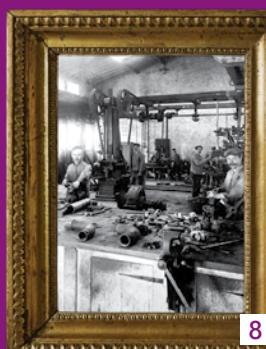
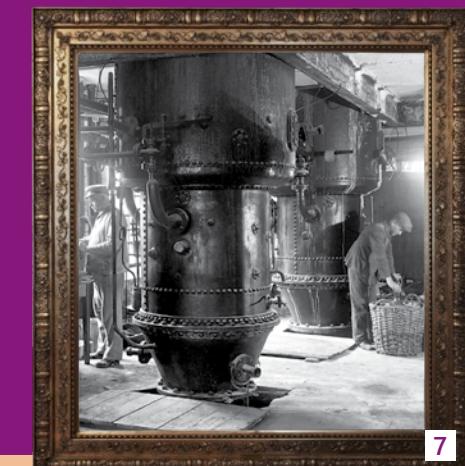
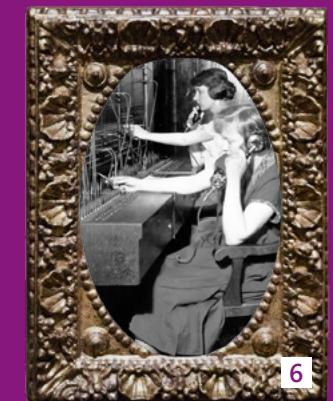
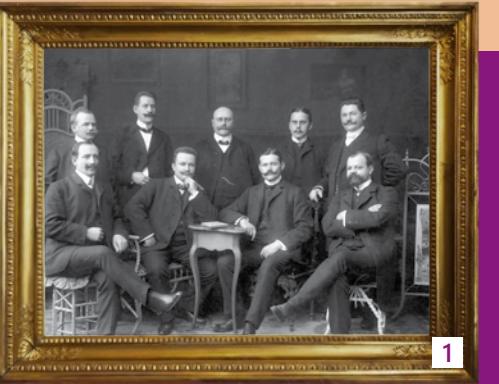
ZAPOSLENI

Vaćina zaposlenih su bili fizički radnici. Muškarci su preuzele teške poslove i u proizvodnji i u radionicama. Žene su uglavnom bile odgovorne za punjenje i pakovanje proizvoda ili rad u perionicama i menzama. U početku je bilo samo nekoliko radnika. Radili su u kancelarijama, kao prodavci, a kasnije, od 1905. godine i u laboratorijama.

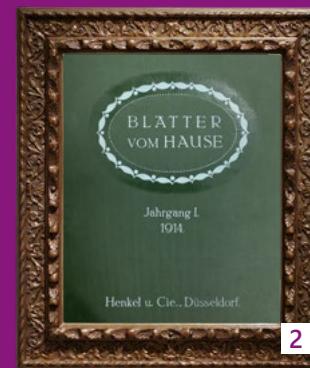
Zaposleni, 1896. godine

1. Henkelovi trgujući putnici, 1904. godine
2. Persilov tim za pakovanje, 1908. godine Arbeiter bei Henkel, 1908
3. Henkelovi zaposleni, 1908 . godine
4. Laboratorija, 1925. godine
5. Centralne kancelarije, 1925. godine
6. Telefonska centrala, 1925. godine
7. Proizvodnja adheziva, 1927. godine
8. Prodavnica za obradu metala, 1913. godine
9. Paket po paket: Persil prah se meri i pakuje ručno, 1907. godine

DOBAR POSLODAVAC

U regionu Diseldorf, Henkel je ubrzo stekao reputaciju dobrog poslodavca koji brine o „svojim ljudima“. To je pomoglo kompaniji da zadrži postojeće zaposlene i da privuče nove. Veoma često, zaposleni u Henkelu su dovodili njihove rođake i prijatelje kako bi se pridružili kompaniji.

1. Biblioteka na lokaciji, 1910. godine
2. Od avgusta 1914. godine izlazi prvi časopis za zaposlene pod nazivom „Blätter vom Hause“
3. Menza za zaposlene bele kragne, 1916. godine
4. Menza za zaposlene plave kragne (postojao je poseban deo za zaposlene žene plave kragne), 1925. godine
5. Bašta za zaposlene bele kragne na krovu centralne administrativne zgrade, 1925. godine
6. Svetovalište za majke, 1925. godine
7. Sportske aktivnosti za priprevnike, 1927. godine
8. Vatrogasna brigada u fabričkoj vožnji, 1926. godine
9. Menza u fabriki, 1925. godine
10. Poklon korpa za majke, 1913. godine

99

**NAJBOLJE ŠTO JE DOŠLO OD
MOJE KOMPANIJE NIJE
PLOD MOJIH VLASTITIH MISLI,
VEĆ REZULTAT **ZAJEDNIČKOG RADA
MOJIH ZAPOSLENIH U
PARTNERSTVU.****

(Fric Henkel, 1926)

PIONEERS AT HEART FOR THE GOOD OF GENERATIONS

ŽIVO NASLEĐE

Sve je počelo sa snom. Pre više od 145 godina, Fric Henkel, preduzetnik i hrabri pionir u srcu, napravio je revoluciju u svakodnevnom životu ljudi. Time je pokrenuo nasleđe brige: za svoje zaposlene, društvo i životnu sredinu. Mnogo pre nego što je koncept postojao, on je održivost stavio na prvo mesto.

Danas ime Henkela i dalje predstavlja ove vrednosti. Naš osećaj jedinstva učinio nas je raznolikom zajednicom od više od 50.000 Henkelovaca u koju klijenti i potrošači daju poverenje. Zajedno obogaćujemo i poboljšavamo živote milijardi svakog dana kroz naše proizvode, usluge i rešenja. I imamo potencijal da utičemo još više.

Više informacija:
www.fritz-henkel.com

Impresum

© 2023 Henkel AG & Co. KGaA, Diseldorf

Henkel AG & Co. KGaA
Korporativne Komunikacije
40191 Diseldorf
Telefon: +49 (0)211 797-0
www.henkel.de

Fotografije: Henkel, Kolekcija korporativnog nasleđa
„Bergischer Geschichtsverein e.V.“ (Pogled na grad Elberfeld oko 1860)

Datum objavljivanja ove publikacije: mart 2023